

# لـ ســـــــــــــــــ نـگـی دـرژـمـ

## منداییموو. . مستفا غفور

زـر جـار كـ شـيـعـرـكـ دـخـوـنـمـوـ وـكـ ئـوـی فـاتـحـای شـيـعـرـكـ بـ،  
خـمـكـ دـامـدـگـرـ، هـسـت دـكـم خـمـی لـاـوـازـی شـيـعـرـكـ یـ. لـ ئـزـمـوـونـی  
دـوـاتـری شـاـعـیـردا دـوـوبـارـ شـيـعـرـكـی تـری هـمـان شـاـعـیـر دـخـوـنـمـوـ كـ  
هـمـان خـم دـایـگـرـتـم هـسـت بـ بـ ئـومـیـدی دـكـم، لـ چـاوـوـانـی و  
قـنـاغـكـی تـری ئـزـمـوـونـی شـاـعـیـردا، دـسـت بـ شـيـعـرـكـی تـری هـمـان شـاـعـیـر  
دـبـم، بـ دـوـوبـارـ بـوـونـوـی فـاتـحـای شـيـعـرـكـ خـمـی مـردنـی  
شـيـعـرـكـانـی دـامـدـگـرـت، شـاـعـیـریش لـلام دـمـرـت، ئـیـتر نـ سـراغـی خـی  
دـكـم و نـ بـ پـودـانـگی شـيـعـرـكـانـیـیـو دـچـم.

رـنـگـ ئـمـ پـوـوـرـكـ نـبـ بـ هـسـسـنـگـانـدنـی شـيـعـر، چـونـكـ مـن شـاـعـیـر  
نـیم، رـنـگـ خـمـی شـيـعـرـكـ لـاـوـازـی شـيـعـرـكـ نـبـ تـنـدـگـیـشـتن و ئـاسـتی  
نـزـمـی مـن بـ، بـمـ مـن ئـاـوا مـامـمـ لـگـ شـيـعـردا دـكـم، چـونـكـ  
مـنـیش مـرـقـم وـكـ خـودـی شـاـعـیـر كـ مـرـقـم خـم لـ ژـیـنـگـی شـيـعـرـكـدا، لـ  
هـسـتی شـاـعـیـرـكـدا، لـ ژـانـری رـمـانـكـدا لـ بـسـرهـاتـی نـقـلـتـكـدا  
نـدـزـمـوـ، شـاـعـیـر تـنـیا بـ خـیاـی خـیدا رـچـوـوبـ، لـ جـیـهـانـی  
واقـعی دـوـورـكـ و تـبـنـوـ، چـی لـ شـيـعـر و شـاـعـیـر بـكـم.

كـ دـیـوانـ شـيـعـری (هـلـانـیـكـ لـ پـشـمـكـی) سـلام عـومـمـرم خـوـنـدـوـ زـر  
سـرـنـجـاكـش بـوو، لـبـر ئـوـو كـو تـمـ مـتـابـء و خـوـنـدـنـوـی  
شـيـعـرـكـانـی سـر پـیـجـكـی، بـدـسـخـم نـبـوـو نـاچـار دـبـووم بـ  
رـسـتـیـكـیش بـ تـبـیـنی خـم دـرـبـم و زـر جـار بـ نـاوی دـسـخـشـیـو  
سـتـایـشی شـيـعـرـKـانـی بـكـم، تـرـسی ئـوـشـم هـبـوـو سـتـایـشـKـم لـ جـگـای  
خـیدا نـبـت و سـنـوـوری ئـاسـایـی تـبـیـپـنـم، چـونـكـ مـن ئـوـو نـیم بـ  
مـزـنـدـكـردنـی سـتـایـشی خـم ئـكـی بـ شـيـعـری شـاـعـیـرـKـ بـكـم، ئـایـار و  
بـایـار وـكـ حـزـكـ تـزـیـكـ دـم لـ زـمـان و زـمـانـاسـی وـرـدـدـم، كـچـی  
بـیـنـیم شـيـعـر لـ دـوای شـيـعـر جـوانـتر و بـهـزـتر، و یـسـتم هـكـاری ئـوـش  
بـگـنـمـوـ بـ ئـوـی گـوزـارـشـت لـ حـز و خـشـو یـسـتی، ژـیـنـگـ، دـخ و  
هـسـتی ئـم تـمـنـی مـن دـكـات یـان لـگـیـدا دـگـونـجـ.

بـمـ كـاتـكـ دـیـوانـ شـيـعـری (دـرژـمـ مـنداییمو) ی بـا و كـردـو بـم  
دـرـكـوت نـخـر سـلام سـنـوـوری حـز و هـگـری مـن و ئـاسـتی كـمـمـ شـيـعـری  
پـشـووی تـبـپـاندو، ئـو نـوسـتـالـیـژیـای لـای تـاكـی كـورد بـ تـایـبـتی  
لـ دـقـری ژـیـنـگـی شـاـعـیـردا هـاوبـشـ تـنـیا هـكـاری ئـیـلـهـامـی ئـو  
نـیـ، ئـو بـیـرو بـچـوون و مـرـقـدـسـتیـشی هـكـاری سـرـكـی و تـنـیا  
ئـیـلـهـامـبـخـشی شـيـعـری ئـو نـین، خـ (هـلـانـیـكـ لـ پـشـمـكـ) نـكـ هـر

رڼنگدانو ويي کي نښتاليژي شاعير نيد، بېکو فزايي کي وښاکړني رڼمانسي حزر وڅښويستيد، کواتي لای سلام شاعر بوو بڅوليا و بښکک ل ژيان و ئدبي نووسيني ئو.

ل ژياندا گللک ديارد هڼ نهڼي گورڼيان لښت ک هڼموو کسک ناتوان پي بڼهينيکانيان بيا، وڼد و ديمڼي گللک جوان هڼ بڼام ل زڼيني هڼموواندا رڼنگدانوڼيان نيد، زڼر رووداو بڼکسانک ئاسايي و لای هڼندک جگای سرنج و تڼامان.

ل زمانناسيدا گللک وڼد هڼ دڼيان مانای ميتافڼڼيان هڼي، بڼهڼر شڼو و ريتمک تڼانانت بڼهڼر ئاواز و ئيقاعک پڼيامک دگلڼيڼن، بڼنمونڼ، دڼلڼي ئاو: واتڼ شل و شقڼ، دڼڼڼي لڼ ئاوڼدايڼ، واتڼ زڼر ئارڼقي کردوو ماندوو ڼيان نڅښ، هڼر ئاو: واتڼ بڼتام، ئاو و ئاوچوو واتڼ تڼداچوو، لڼ ئوو خوڼ د و لڼمن ئاو؟ واتڼ ئوو گرنگ و ئم هچين، ئم و دڼيان مانای تر. لڼرڼدا توانای شاعير لڼو دايڼ کام بڼارد لڼو بڼاردان هڼدڼبڼر، چڼ بڼاردڼي پڼويست و گونجاو دڼدڼرڼو (کڼ ئم بڼشکک لڼ توانای شاعير) چڼ، کڼي و لڼکو و بڼچ ريتمک وڼدکڼ دادڼڼڼڼي و چڼ و پڼيامي وڼدکڼ دگوازڼو، مڼبڼستکڼي ئاڼستڼي چ پنتکڼي ژينک و ژيانی مرق دڼکات و بڼچ شڼوازک ل وڼدڼيکي ميتافڼيدا رڼنگ دڼداتڼو.

دڼڼڼ تا ژينگڼي شاعر نڼرڼخس، تا خولياي ژانرک هڼوڼ نڼگرڼ شاعر لڼ دايک نابڼت. جڼبار جڼمال غڼريب لڼ بنووسڼ خوڼندا دڼڼڼ: کوڼي کورد هڼر ئوڼد کچکڼي څښويست، هڼر گڼمڼکڼيان دڼبڼت شاعير. زڼربڼي شاعيران ئاو دڼسپڼدکڼن، لڼکڼتايدا هڼندکيان دڼبن بڼشاعير و هڼندکيان کارواني شاعر بڼجيدڼڼ و توانای څڼيان لڼ بواړي ترڼا تاقي دڼکڼو هڼندکيان بڼهڼکاري جياواز دڼکوڼڼو.

هڼموان بڼمندايڼدا تڼپڼريون، کچي کڼم شاعير توانيوڼتي وک سلام بڼو قڼاغڼدا رڼبچ، وڼدڼي ئاوا جوان لڼ سڼربوردڼي مندای څڼي هڼڼڼڼڼ، څڼياڼکان بکات بڼوڼدڼي ناياب و کاریگڼري فيزيکي لڼ دڼرووني خوڼندردا بڼجڼبڼڼڼ. ئم رڼچوونڼي شاعير څمکي تر دڼکڼوڼتڼ خانڼي ژانڼي ئافرانڼدن و بڼرهڼمي ئدڼبي. ئو ژانڼي لڼدایکبووني شاعر، دڼستاودڼست بڼکڼرپڼي شاعر دڼکات، شاعير بڼحڼسرڼتو کڼرپڼکڼي لڼباوڼش دڼگر، ئو ژانڼي څمڼي مانوڼي هڼدڼگر و بڼئاواتوڼي نمر و تڼمڼدرڼز بڼ. لڼبڼر ئو شاعرکاني لڼوانلڼون لڼ وڼدڼي جوان، لڼ هڼبڼاردڼي وڼدڼکانشدا شارڼزايڼ.

بڼبڼچووني من شارڼزايي شاعير لڼ نوانڼدي وڼدڼيکي شاعریدا، لڼ

دې ماودې مکرډن و گواستنې وې وېنې شيعريې کېدا دې ردې کې وې، بې مېرګې  
لې و پرې سېدا نې وېنې کې رېتم کې و نې رېتم کې وېنې کې بې جې  
بېهې، واته شېوازي دا شتنې کې ئې وندې تېکمې بېت رېګې نېدات  
لېکدا بېهې يان زيانېان بېر بکې وې، هاوتې رېبې و مانې وې ئې م  
دوانې شې پېام کې جېګر دېکات و بوار بې گېنې ئې استې پېام کې  
نادات. دېکړې بېهې ئې مې گېرې نې پاراستنې و مانې وې شيعرې و  
بېدې مې بېردې وامي و تېمې نې شيعريشې وې دېدات.

لېکې ئې وې شدا شيعرې دېرژمې مندا بېمې وې لې (14) بېش پېکها تووې  
کې هېر بېشکيان چې ند گرتې وېنې شيعرې لېخې دېگړې، کې زېرې بې  
وېنې کان و ئېکترې کاني ناو گرتې وېنې کان بې خوېنې دېرې وې  
ناوچې پېشدر و قېلې دزې نائاشنان، بېمې مې هېست دېکې مې گېلېک لې م  
خېسې تانې شيعريان تېدايې، بې نمونې لې بېشې (9) دا نووسيويې تي:  
... خې بې کانيې ژاندا دېکې م

پې لې ژن

هېندکيان لې نې وې وېزا روو توقوتن

زېريندې شيان بې سېرې پېشن

دوو سېدکيان لې سېر ئاودېست

سمتيان سې سې دېچېتې وې

دېچريکې نن و خېرا خېيان دادې پېشن

باجيې کيش کې منې ناسې

چاوي گرتې و گوتې لېکې نې بېووکې برسيې تي...؟

ئېها ناودېست و باخېي

پې لې نانې چېلېکې و خې نووکې.

وېنې بېکې شيعرې جوانې، رېنگې بې زېرې بې مندا بېاني لادې دېفېري

پېشدر روويدا بې، دېکرا ئې مې گرتې شيعريې تا دېگاتې (مندا بېمې لې

بېرې وې) بې تېچووي کې مېري زماني دېرېدې و باشتېر

دابې لېژرېتې وې، بېمې مې جوانې وېنېکې و گرېنگې پېام کېکې

دېکې وېتې کې تاي وېنې شيعريېکې زېر لې وې بېهېزترې کات و بېندي

شيعر رېکې لې بېگرن، کې لې کې تاييدا دېي:

مندا بېمې لې وې بېرې وې

سېکړد نې وې خې نووکيشم

بې تووېي نې وې سېپې کاني کانيې ژنان لې بېرچې وې.

دېستې واژې (سېپې کاني ناو کانيې ژنان) فرې مانايې و راستې وڅې

ئامازې بې شتېک ناکات، واته ئېگړې مانايې کاني زېرن، بېمې مې

ئې وې ناسنامې بې و دېستې واژې دې بېخشې، بېهېزې گرتې وېنې

شيعر کېيې، بېيې خوېنېر يېکسېر تېدېگات لې و فرې مانايېدا مې بېست

چې مانايېکې، واته وېنېکې رېتمې شيعر کې شاردېتې وې و زانې بېسېر

فَزای گَیا نَدنی پَیام کَدا، پَیام کَ بَ ئان و ساتی و رچَ رخان لَ  
مندا یی و بَ مَرمندا ی و بالغ بوون، بَ جَه شتنی قَ ناغ کَ هَ ر  
دَم مر قَ ئار زوو د کات بَ ی بگَ ت و، قَ ناغ کَ پاک و بَ گَ رد  
خَ شترین قَ ناغی تَ مَن، کَ بَ چر کَ سات کَی بینین یان تَه تَ نگو تن،  
و کَ تیشک تَد پَ ت. و نَد ی کَ بَ ره مَی زَ ی ن کَی ماندوونَ ناس، قَا  
لَ خولیای ئا فراندن و داه نانی شیعر دا.

لَ هَ نَد کَ حا تَی تر دا د کَ ر بَ مَ ئ و تَ نیا گواستند و ی و نَد ی  
جوان یان ناواز نیی بَ ها بَ شیعر دَ بَ خَش، چونکَ دیم نَ کانی  
سروش بَ هَ موومان ئاشکران، و نَد ئَ بستراکت کانی ژیان و  
خَ ش و یستی کَ رست ی هاو بَ شی بیر و هزری هَ ر تاک کَن، بَ کَو ئ و  
نوا نَدنی و نَد کَ ی بَ کَ رست ی زمانی نایاب، گَیا نَدنی پَ یامی و نَد  
شیعری کَ بَ گَ مَی زمانی و ریتمی شایست، بَ های شیعر مَ زند  
د کَن، و کَ لَ (ی کَ م پَ لاق دا) نووسیوی تَی:

ی کَ م پَ لاق ی هاو ی شتم

دَ ریا ی کَ فرم سکی پَ شتم

دَ بینین بَ وَا ت پَ یو نَدیی کَی جَ دلی لَ نَوان ی کَ م پیل قَ و  
ئ و دَ ریا فرم س کَ دا نیی، کَ دَ بوو بَ: دواتر (وات دوا ی ئ و  
پیل قَ ی رزگار بوون لَ لَ قَ ناغی عَ د م و بَ قَ ناغی بوون و  
هَ بوون) قَ ناغی ژیانم، هَ موو تَ مَ نم بوو بَ فرم س کَ رشتن. لَ ر دا  
ریتمی شیعر کَ بَ میل دیی کَی جوان خو نَد ر ئاماد د کات بَ  
تام ز ر و بَ ر و پیری کَ پل ی دواتر دا بَ، و مام کَ بیست و  
و نَد ی کَی جوان و گَ ور بَ قَ د ر نیشتمان لَ باو ش بگر:

لَ و کات و جیهانی من و کَو دایکم

نا و چریک ی بَ ر ژان

لَ و کات و نیشتمانم

تَ قینی سَ راو کان و خو ن رژان

و نَد کَ ش چَ کَ ر د ن و و نیشاندانی مَ ژووی پر لَ ناس ر و مَ ی ن تَ ی هَ ر  
تاک کَی کورد لَ چرک ساتی لَ دایکبوونی و تا ئ م کات تَ ی ئ ستا.

لَ هَ نَد کَ شیعر ی تر دا و نَد کَ بَ س ر ریتیم و ئاواز و کیشی  
شیعر کَ دا ز ا، نَ ک هَ ر ئ و فر ر هَ نَد و ئ گَ ر مَ انا یی کانی  
زَ رن، و کَ لَ (چیر کَ بَ زمانی شیعر) دا تَ بیننی د کَ ر:

مندا کَ دَ ناسم دایکی نَ ماو

باوکی هَ موو خَ ش و یستی خَ ی دَ دا ت

بَ شی نا کا

...

کَ هَ وَا ی دایکی دَ پرس

پشتی تَ د کَن

تا فرم سک کان نی ن بین

...

ک ل ک کان دایکی د بین

د د ئ میش ه م

چونک باو کم گوتی ب د نم و

د ش مندا کی ب دایک ب، د ش ر ی کی نیشتما نی ز و ت ک را و،  
ئاوار ی کی ه ند ران ب و. ز ر جار ب پ ی س ل یق ل ک د ا ن و ی  
ئ و ت ب د ق ی ش ی ع ر ی د ک ر، ک خ ود ی نو و س ر ب ل ا ی و س یر، یان  
ه ر ب خ یا یشیدا ن ه ا تو و، ئ و سا ب پ ی ه ر پ و و ر ک ب، د ب  
ل ک د ر و و ک ( ب ئ گ ر ی ز ر خ و ن ر) ب ب ت خا و نی د ق ک، چونک  
ئ و غ نیم ت ی ج ن گ ی ن و ا ن خ و ن ر و نو و س ر. و ا ت ل  
خا و ن د ا ر ی ی ت ی نو و س ر د ر د چ، ئ م ش ئ گ ر ب بوار کانی تری  
ئ د ب س ر ک و ت ن ب، ب ش ی ع ر س ر ک و ت ن نی، ب ک و د ل ل ت ی  
ئ و ی، ل ب م ا ن ا ی د ا خ و ن ر م ا ن ا ی ب ب ر د ا ک ر د و و، ب ر گ ک ی  
ج ب ب ی، ه ر ک س ک ئ ن د ا ز ی ب ب ب ر خ ی د ا د ک ا.

ل گ ئ و و ش د ا ل ر و و ی ر ز م ا ن ی و و ر د ه ی ت د ا ی، ب م  
س ر ای فرما ن ا ی، ت ک ای گ ر ت و ن ک ب س ر ر ی ت م و د ا ش ت ن ی  
ش ی ع ر ک د ا ز ا، ب ه ا ی ش ی ع ر ک ش ل م ز ن د ی خ و ن ر د ا ی.

ل ش ی ع ر ی ( د) د ا:

د کی ن ا س ک ت ه ی

تا ل ل ا م ب ه ر گ ی ز ن ا ی م ب ش ک

چا و پ ن ی گ ا ک ا ن ی ش ت تا ه ی م ب

نا ن ا ی م ل و ی ب ت ک د ل پ ئ ش ک

...

ت ش د کی س ر ک ت ل ا ی

ل و ا ن ل و ل نه ی

ت ن ی ا ب ت ک و ی د ب

ئ گ ر س ی ن گ ت یان د س ت ی پ د ا ب ه ی

ل ه ر د و و ک پ ل ک د ا و ن ک ا ن ئ و ن د ج و ا ن، پ ی ا م  
خ ش و ی س ت ی ک ئ و ن د ق و و، ز ا ب س ر ف ز ا ی ش ی ع ر ک د ا و ک م  
و ک ا س ی ی ک ا ن ی ش ا ر د ت و. ل و ن ی ی ک م د ا ه س ت ی ب ب ز ا ر د ی تری  
د ی د و و م ن ک ر د و و، چونک ژ ا ن ی ه ر گ و ر ی ش ا ع یر و و ر گ ل  
ب ز ا ر د ی ل ا س ت و د س ت و ا ژ و ر س ت د ا ی:

چا و پ ن ی گ ا ک ا ن ی ش ت تا ه ی م ب ن

نا ن ا ه م د ل پ ک ئ ش ک یان ل و ب ت ک

یان چاوی پ نیگاشت تا هیمن ب

نا ی م د پ ک ئ ش کی ل و ب ت کی.

لہ کے پلے دووہہ مداما لہ چہ ند بزاردے (تہش دہ کی شرکت لایہ / تہش  
 ئو دہ شرکت لایہ / دہ کی سرکیش لایہ / تہش دہ کی سہت لہ دہ سداہ)  
 بزاردے کی بہہ ہزی ہہ بزاردوہہ بہ ئہ گہری زہر ہہ موو بزاردہ کانی  
 تاقیکردہ توہہ، بہ پچہ وانہ کی کپہ کی یہ کہم، ہیچ دہرفہ تہ کی  
 نہہشتہ توہہ کپہ کی دووہہم گہہ انہ بہ سہر دابہت، واپہ چراوتہوہ لہ  
 خوہندنہوہ، دہ ماودہ مکردن و گواستندہوہ دا ہیچ لایہ نہ کی خہ لہ دہست  
 نادات، کارہ کی وایکردوہہ جوانی وہنہ کہ بہ ہر ہاواہ کی ناروونیدا  
 بتوانہ تہیہ کی وپہ یامہ کہش وک خہ بگہ یہ نہ۔

پند و ئیدی م‌کانیش ئاوان، ئو پند و ئیدی مان‌ئی ه‌زی شعیریان  
ت‌دای کارینگ‌رتن و و‌ردی س‌ر زمانن، زووتر ل‌ ز‌یندا ج‌گیر  
د‌بن و خ‌راتر پ‌یام‌ک‌یان د‌گ‌ی‌نن، ئامراز‌کی ب‌ ه‌زیشن ب‌  
مان‌و و د‌ستاود‌ست کردن، ل‌ ز‌ین‌ک‌و ب‌ ز‌ین‌کی تر، ل‌  
ن‌و‌ی‌ک‌و ب‌ ن‌و‌ی‌کی تر ل‌ س‌رد‌م‌ک‌و ب‌ س‌رد‌م‌کی تر،  
ج‌گ‌ل‌و ئو شعیران‌ئی م‌عریفی و ه‌گ‌ری پ‌یامی مر‌یین، ل‌  
پاش‌ک‌وتی ز‌ینیدا ه‌د‌گیر‌ن و ل‌ ئاخاوتندا د‌بن ب‌  
ب‌گ‌ن‌ویست و خاوان ب‌های ج‌گیر، د‌یان و ب‌گر س‌دان سا  
د‌ماود‌م، ن‌و ب‌ ن‌و د‌گوازر‌ن‌و و گ‌ان‌یان ب‌س‌ردا نایات،  
ک‌:

کھ کارت کھوتہ لہڑی / کھس راستہ پھ ناہڑی  
 بممہی ہزار / چ گورگ چ سوار  
 ئو کھس کھس / ئلفکی بھس  
 زستان پینہ و پھ / ہاوینان ورد ورد بھ

[illegible]

- دایکم فانه سکی هه بوو کاره با کوشتی
- خه زگه کره نام گرتبا بهام بهه هار گهه کی بهه نخه شی به لای پایز  
نه بردبا
- خه زگه دهه به بهرد بهو به بهام بهه نه کی وه به لای قه فزه  
نه دهه وه

- تـواوی تـمـنی خـم خـستـ با وـشی ئازادی  
پیا سـیـکم پـدا کرد
- هـر جاشم دی خـمـم نـدی
- دـم وـكـه هـی بـرزفـ تـنیا لوتكـكان دـناسـ
- لـهـر شوـنی سـنگـر هـبـ خـی بـوـدا هـدـواسـ
- لـ ژـر میچـكـدا نا نووم ...
- ئاخر دـم زـر نـرم بوو جـنگ رقی کرد
- هـستم ناسكـ بـام دوژمن شـق شـقی کرد
- گریا نـكـ چاوی پـکردووم كـس نایا ژیرم كا تـوـ

هـ ر ج ا ش م د ی خ م م ن د ی

- دېم وېك هېڅه یې بېرزفې تېنیا لوتكېكان دېناسې
- لېهېر شوېنې سېنگېر هېبې خې بېوېدا هېدېواسې
- لې ژېر مېچېكدا نا نووم ...
- ئاخر دېم زېر نېرم بوو جېنگ رېقى كرد
- هېستم ناسك بېبېام دوژمن شق شق رېقى كرد
- گرياناك چاوى پېكردووم كېس ناي ا ژيرم كا تېوې

■ لڙڪاڙو ۾ مڇي ڪڍڻ جا نووم ...

- تأخر دلم زار نرم بوو جـ نـگ رقی کرد  
هـ ستم ناسک بـام دوژمن شـق شـقی کرد

- گریا نڪ ڇاوى پڪردووم ڪس نا يا ڙيرم ڪا تـو

■ ■ ■

گەلەك لای و دیوانە شیعرانە ی روو لێ کتەبخانە ی کوردی دێکن،  
فانتازیا و گوزارشتن لێ جوانی و خەشەویستی ئافرەت، بێ جە  
نییە ئێگەر بێم شیعر بوو بێ پاشکە ی خەشی و خەشگوزەرانە،  
پەتر بێ پە و پایە بێ ناو ناوبانگ، بێ خە دەرختن  
دەنووسەرە، ئەمەش بێگە ی ئەو یە دوا ی قەناغە کە کەوتوون وەك  
ئەو ی یاخیبوون، دادپەرورە، مەلەنە لێ پەناوی باشتەردا، لێ  
شیعەردا سەری خە هەگرتە، بێم سەلام هەر بێ گیانی  
تەكەشان و رووبە رووبوونەو، لێ قاوگی ئەو بێ ئینتمایە  
دەتەدەر و بوەرانە پە یامی خە دێگە یەنە و لێ شیعی  
(بیر وەری) دا دەوێ :

خ ۋ جاش ۋ ش ل ۋ ب ۋ ر چاوم ۋ  
ك ۋ ئستا پى د ۋ ۋ ۋ ن د ۋ رين  
و ۋ ك ۋ ئ و پ ۋ شم ۋ رگ ۋ ك ۋ نا ۋ نى  
خ ۋ ريكى چين ۋ و ۋ ي پيرين

■■■

بیر و ریم و ک زنجیر

شَدَّوْا زَاخْوْم دِيسْ دِ

وَلَكُمْ فِيهَا حَيَاتٌ كَثِيرَةٌ لَّا تَعْلَمُونَهَا ۚ

کے لئے یہ کہ وہ لے دے ست دن

ئەم ھەست و ھەوایستە شەگەلەنەیت لە شیعەرکانی (لەوانەیی، نیشتمان، ھەستانەو، دیاری، دلم، ھەموان گوندین، ئازادی، نامەیی و... دایان شیعری تر) دا بەدی دەکرێ.

لەم روودۆ داکرێ بۆم لێ ئاواستی ئۆدەبی ئۆمەدە، شیعەر لێ  
ئۆرکەکانی دامەزێوە، بۆ تەمە و تەمە و بۆریتمی شیعەر، بۆ  
هەماگەراییی سەرپاویستی چۆ داکرێ، پەنەندەوون بۆ، بۆرەو و



چېن وړدېگېدرې، قورسې وړگېانې شيعر هېر لېوې دا نيې ماناکې  
 ديار نيې بېکو لېوېدايې کې وړگې دې بې مامې لېگې لې چوار  
 زمان وړ هېندکاني تری شعر بکات، زمانې سرېکې و زمانې مې بېست،  
 مانا وړ نگدانېوې مانايې شيعرکې (واتې مانايې ميتافېي)،  
 وړگېانې مانا بې مانايې مې بېست، بېو مېرجې لې چوارچېوې  
 فېمکاني زمانې مې بېست تېنېپې. سرېايې ئېم لايېنانې کې مانا و  
 پېيامې شيعرکې ديار نې بې، وړگېر چېن تېبگاو دواتر چېن  
 وړيېگېي بې سرې زمانې تر. کېواتې تېکېايې ئېو شيعرانې بېو  
 شېوازې سرېوې دېنووسرېن وړناگېردرېن، ئېگېر وړرېشېگېردرېن  
 هېمان تام و بېي بې خوېنېري بياني دې بې، کې پتر لېوې بېتې  
 پېيکېکې پېيوېندي دېتې فاکتېري لېکدا بېان، وېک چېن خوېنېري  
 خېمېي لېي بېزار دې بې خوېنېري بيانيش پېشوازي لېناکات. واتې ئېم  
 شېوازې لېسر راوکېيکې کې دېکېوت هېچې لې بېرهېم نايات، دواتر  
 خېشي تووشې قېتېسمان دېتې.

کش مېليک، يېکېکې لېو شيعرانې سرېايې زمانې سادېکې، گرتې  
 وېنېيکې شيعريې چېن دې ئېگېري مانايې هېي، بېام مانايې سرېکې  
 ديارې، وړگې دېتوانې هېم فېمې شيعرکې و هېم وېنېکې  
 بگوازېتېوې، هاوکات هېمان مانايې ميتافېي زمانې شيعرکې بې زمانې  
 مې بېست بخوېقېنې، کې بې دنيايېوې لې پاې پاراستنې بېهاي  
 شيعرکې، هېمان تام و چېژي خوېنېري شيعر کورديدېکې بې خوېنېري  
 زمانې وړگېاوېکې دې بېخشې:

▪ کش مېليک

وېک شتومکې کېن

لې مېزاتخانېکان دېفرېشرېين

هېر وېکو داشي دامې لې ئېينېکدا

ئاغاگان دېمانخېن

ئېم نېشتيمانې زېر لې شېترېنج دېچې

کش مېليک هېمېشې دووبارېي

... . ئېمې و دېيان شيعري جوانتر و ناسکتر لېم کېشيعرېدا

بېدي دېکې.

هېستي ناسکې شاعير ئاوېنېيکې دې بې رېنگدانېوې تا

موويکې تېدا بېدي بکې، نېک دونيا خرابې و ئېو هېستي

نېجووې. سېلام ئېم هېستي خېي لې (دېرژېمې مندايېمېوې) دا

بېرجېستې کردووې زېربېي لايېنکاني ژينگېي ئېمېي کوردستاني

باشووري بېسر کردېتېوې، ناسکتر، جوانتر، پوختېتر و

كۆمۈر ئۆسۈمۈك شىئەرى ھۆلەنەيىك لى پىشمەك.